

Znak sprawy: WPN.261.3.7.2019.MH-Ż

SPECYFIKACJA ISTOTNYCH WARUNKÓW ZAMÓWIENIA

**PRZETARG NIEOGRANICZONY O WARTOŚCI MNIEJSZEJ
OD KWOTY OKREŚLONEJ W PRZEPISACH WYDANYCH NA PODSTAWIE
ART. 11 UST. 8 USTAWY PRAWO ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH NA ZADANIE pn.:**

„Realizacja działań dotyczących zabezpieczenia zimowisk nietoperzy”.

Zamówienie prowadzone jest na potrzeby projektu:
POIS.02.04.00-00-0148/16-00 pn.: „Ochrona zagrożonych gatunków nietoperzy w ramach sieci Natura 2000 w województwie podkarpackim”.

ZATWIERDZAM:

**Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Rzeszowie**

Wojciech Wdowik

17 lipca 2019 r.

I. Nazwa i adres Zamawiającego:

Skarb Państwa - Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie

adres: al. Piłsudskiego 38, 35-001 Rzeszów

tel. 17 785 00 44

fax. 17 852 11 09

e-mail: zampub.rzeszow@rdos.gov.pl.

adres strony internetowej: <http://bip.rzeszow.rdos.gov.pl/>

w imieniu którego, na podstawie pełnomocnictwa z dnia 23 maja 2019 roku, nr WOA.011.10.2019.JM udzielonego przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie, postępowanie przygotowała i prowadziła:

Malwina Żurek-Majerska prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą: **Kancelaria Radcy Prawnego Malwina Żurek- Majerska**

Adres do korespondencji: ul. Krakowska 132/4 38-400 Krosno

Telefon: 605 209 991,

e-mail: majerska.kancelaria@interia.pl

REGON: 363410550

NIP: 8691802573

II. Tryb udzielenia zamówienia:

1. Postępowanie prowadzone jest w trybie przetargu nieograniczonego zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1986 z późn. zm.) – zwanej dalej „ustawą PZP”, o wartości szacunkowej **poniżej kwoty 5 548 000,00 EUR**, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 22 grudnia 2017 r. w sprawie kwot wartości zamówień oraz konkursów, od których jest uzależniony obowiązek przekazywania ogłoszeń Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 2479).
2. Przedmiotowe zamówienie realizowane jest w ramach projektu nr POIS.02.04.00-00-0148/16-00 pn.: „Ochrona zagrożonych gatunków nietoperzy w ramach sieci Natura 2000 w województwie podkarpackim” realizowanego przez Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska w Rzeszowie w ramach działania 2.4. Oś priorytetowa II Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020.
3. W sprawach nie uregulowanych niniejszą SIWZ bądź w sytuacji rozbieżności zapisów SIWZ w stosunku do ustawy Prawo zamówień publicznych i aktów wykonawczych wydanych na jej podstawie odpowiednie zastosowanie i nadrzędne znaczenie mają przepisy ustawy i aktów wykonawczych.
4. Nie zamierza się ustanawiać dynamicznego systemu zakupów.
5. Nie przewiduje się zawarcia umowy ramowej.
6. Wykonawcy ponoszą wszelkie koszty związane z przygotowaniem oferty.
7. Nie przewiduje się zamówień, o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt 6 i 7 ustawy PZP.
8. Nie przewiduje się rozliczenia w walutach obcych.
9. Nie przewiduje się zwrotu kosztów udziału w postępowaniu.
10. Nie przewiduje się udzielania zaliczek.
11. Zamawiający nie dopuszcza możliwości składania ofert częściowych.
12. Postępowanie prowadzone jest w trybie tzw. Procedury odwróconej, tj. zgodnie z treścią art. 24aa ustawy PZP Zamawiający najpierw dokonania oceny ofert, a następnie zbadania, czy Wykonawca, którego oferta została oceniona jako najkorzystniejsza, niepodległa wykluczeniu oraz spełnia warunki udziału w postępowaniu.

III. Przedmiot zamówienia:

1. Zakres prac obejmuje realizację działań dotyczącą zabezpieczenia zimowisk nietoperzy w 6 obiektach wskazanych w tabeli nr 1 załącznika nr 1 do SIWZ. Prace związane są m.in.
 - 1) z wykonaniem kraty wraz z bramką zamykającą,
 - 2) adaptacją wnętrza - kondygnacji nadziemnych,
 - 3) adaptacją wnętrza - kondygnacji podziemnych,
 - 4) montażem budek dla nietoperzy,
 - 5) sprzętaniem terenu po wykonanych pracach.
2. Szczegółowy opis przedmiotu zamówienia został określony w załączniku nr 1 do SIWZ.

UWAGA!

Zmawiający informuje, że w przypadku gdy instytucja dofinansująca uzna dostawę i montaż budek dla nietoperzy za wydatek niekwalifikowany Zamawiający zastrzega sobie prawo do rezygnacji z tej części zamówienia. Wynagrodzenie Wykonawcy w takim przypadku ulegnie proporcjonalnemu zmniejszeniu.

3. Wspólny Słownik Zamówień (CPV):
 - 45000000-7 Roboty budowlane
 - 45453000-7 Roboty remontowe i renowacyjne
 - 45111300-1 Roboty rozbiórkowe
 - 45320000-6 Roboty izolacyjne
 - 45450000-6 Roboty budowlane wykończeniowe, pozostałe
4. Zamawiający nie zastrzega obowiązku osobistego wykonania przez Wykonawcę kluczowych części zamówienia.
5. Realizowane roboty budowlane podlegać będą nadzorowi przyrodniczemu, który wykonywać będzie podmiot upoważniony przez Zamawiającego.
6. Szczegóły zakres przedmiotu niniejszego zamówienia precyzują załączniki:
 - 1) **Załącznik nr 1** – Szczegółowy opis przedmiotu zamówienia,
 - 2) Dokumentacja projektowa – **Załączniki nr 2 – 7**,
 - 3) Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 23 lutego 2018 r. publikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego, poz. 830 – **Załącznik nr 8**,
 - 4) Opinie Podkarpackiego i Lubelskiego Konserwatora Zabytków – **Załącznik nr 9**.
7. Zalecane jest, aby przed złożeniem Oferty Wykonawca przeprowadził wizję lokalną terenu, na którym prowadzone będą prace objęte przedmiotem niniejszego zamówienia.
8. Wszelkie prace stanowiące przedmiot niniejszego zamówienia należy wykonać zgodnie z dokumentacją projektową, specyfikacją techniczną wykonania i odbioru robót budowlanych, przedmiarem robót oraz pozwoleniami i postanowieniami odpowiednich instytucji.
9. Prace, o których mowa należy wykonać z należytą starannością, zgodnie z zasadami sztuki budowlanej, współczesnej wiedzy technicznej i obowiązującymi w tym zakresie przepisami i normami wspólnymi Unii Europejskiej i normami polskimi, w szczególności zawartymi w Prawie budowlanym.
10. Przy realizacji prac budowlanych Wykonawca na własny koszt i we własnym zakresie zobowiązuje się do:
 - 1) stosowania jedynie wyrobów dopuszczonych do używania w budownictwie w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2018 r. poz. 1202 z późn. zm.), oraz ustawy o wyrobach budowlanych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1570 z późn. zm.).
 - 2) stosowania wyrobów dopuszczonych do używania przez Nadzór przyrodniczy,
 - 3) dostarczenia na każde żądanie Zamawiającego kompletnych dokumentów świadczących, że wbudowane materiały i urządzenia (wyroby) odpowiadają co do jakości wymogom wyrobów dopuszczonych do obrotu i stosowania w budownictwie określonych

- w przepisach, o których mowa w pkt 1) oraz innych, o ile mają zastosowanie, np. certyfikaty, deklaracje zgodności, instrukcje obsługi (DTR), aprobaty techniczne, autoryzacje itp.
- 4) wykonania przedmiotu umowy w sposób nie naruszający interesów Zamawiającego, użytkownika i osób trzecich,
 - 5) zachowania, w czasie wykonania robót warunków BHP i P.POŻ.,
 - 6) zapewnienia należytego ładu i porządku,
 - 7) uporządkowania terenu wykonywanych prac po zakończonej usłudze,
 - 8) ubezpieczenia na swój koszt prac i urządzeń od szkód mogących wystąpić i od zdarzeń nagłych,
 - 9) naprawienia na swój koszt szkód powstałych z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy,
 - 10) zabezpieczenia we własnym zakresie i na własny koszt materiałów niezbędnych do wykonania przedmiotu umowy, w tym również - transportu, sprzętu ochrony osobistej, narzędzi, telefonu itp.
 - 11) zabezpieczenia i oznakowania prowadzonych prac, oraz dbania o stan techniczny i prawidłowość oznakowania przez cały czas trwania realizacji zadania, ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki remontowanego obiektu oraz ponoszenia pełnej odpowiedzialności za teren budowy od chwili przejęcia terenu budowy, a po zakończeniu robót zewnętrznych uporządkowania terenu;
 - 12) pokrycia kosztów pobieranych mediów (woda, energia elektryczna, ogrzewanie, itp.) zużytych przy wykonywaniu robót;
 - 13) zapewnienia na własny koszt i we własnym zakresie kontenera/kontenerów na składowanie odpadów, gruzu i śmieci z terenu budowy i na własny koszt zapewnić jego wywóz;
 - 14) zabezpieczenia na własny koszt pomieszczeń socjalnych dla personelu Wykonawcy;
 - 15) wykonawca powinien zakończyć prace w bunkrach 3 godziny przed zachodem słońca.
11. Wykonawca zobowiązuje się do wykonania przedmiotu zamówienia przy użyciu materiałów, wyrobów i urządzeń zgodnych z dokumentacją projektową (lub równoważnymi), przepisami techniczno - budowlanymi, normami PN/E, przepisami prawa budowlanego i energetycznego, a także o ochronie środowiska i zabytków.
12. Zamawiający, zgodnie z zapisami art. 30 ust. 4 ustawy PZP, dopuszcza rozwiązania równoważne dla robót, materiałów, systemów i urządzeń, wskazanych w SIWZ i w załączonej dokumentacji, spełniające obowiązujące standardy i wymagania. Zamawiający zastrzega, że wszędzie tam, gdzie w treści dokumentacji projektowej, przedmiarach robót i STWiORB, zostały wskazane znaki towarowe, patenty lub pochodzenie urządzeń lub materiałów należy je traktować jako propozycje projektanta. Zamawiający dopuszcza metody, materiały, urządzenia, systemy, technologie itp. równoważne do przedstawionych w dokumentacji projektowej. Dopuszcza się więc zaproponowanie w ofercie wszelkich równoważnych odpowiedników rynkowych o właściwościach nie gorszych niż wskazane przez Zamawiającego. Parametry wskazanego standardu określają minimalne warunki techniczne, eksploatacyjne, użytkowe, jakościowe i funkcjonalne, jakie ma spełniać przedmiot zamówienia.

W ofercie można przyjąć metody, materiały, urządzenia, systemy, technologie itp. innych marek i producentów, jednak o parametrach technicznych, jakościowych i właściwościach użytkowych oraz funkcjonalnych odpowiadających metodom, materiałom, urządzeniom, systemom, technologiom itp. opisanym w SIWZ. Na żądanie Zamawiającego, Wykonawca ma obowiązek udowodnienia, iż zastosowane rozwiązania równoważne pozwolą osiągnąć wszystkie założenia techniczne STWiORB. Ciężar udowodnienia, że materiał lub urządzenie jest równoważne w stosunku do wymogu określonego przez Zamawiającego spoczywa na Wykonawcy.

Jeżeli materiały lub/i urządzenia zaoferowane przez Wykonawcę jako równoważne nie będą równoważne do określonych w dokumentacji projektowej i STWiORB w świetle przedłożonych przez Wykonawcę dokumentów, oferta tego Wykonawcy zostanie odrzucona jako nieodpowiadająca treści SIWZ. W przypadku zaś opisanie przedmiotu zamówienia

- przez odniesienie do norm, europejskich ocen technicznych, aprobat, specyfikacji technicznych i systemów referencji technicznych, Zamawiający dopuszcza wykonanie zamówienia z zastosowaniem rozwiązań równoważnych opisywanym. W takim wypadku, opisaną na wstępie niniejszego podpunktu 12 procedurę stosuje się odpowiednio.
13. Zakres świadczonych przez Wykonawcę prac budowlanych musi ponadto zawierać wszelkie elementy, które w sposób oczywisty są potrzebne do tego, aby przedmiot zamówienia osiągnął wymagane cele, nawet jeżeli elementy takie nie są wyraźnie wyszczególnione w niniejszym SIWZ i jego załącznikach.
 14. Wykonawca zobowiązany jest wykonać prace siłami własnymi lub siłami podwykonawców. Wykonawca w przypadku podzlecenia usługi odpowiada za działania podwykonawców w trakcie wykonywania przedmiotu umowy jak za działania własne.
 15. Wykonawca zobowiązuje się, że w przypadku zatrudnienia pracowników wykonujących w trakcie trwania zamówienia podstawowe czynności techniczne lub prace budowlane, takie jak m.in.: betonowanie, malowanie, montowanie, instalowanie, murowanie, operowanie urządzeń i sprzętu, spawanie, tynkowanie oraz zbrojenie, kwalifikowanych jako pracownicy fizyczni, z wyłączeniem osób pełniących samodzielne funkcje techniczne w budownictwie, stosowanie do art. 12 i nast. ustawy Prawo budowlane (gdzie wykonywanie tych prac polega na wykonaniu pracy zgodnie z art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 917 z późn. zm.), będą oni zatrudnieni na podstawie umowy o pracę w rozumieniu przepisów ww. ustawy.
 16. W trakcie realizacji zamówienia Zamawiający uprawniony jest do wykonywania czynności kontrolnych wobec Wykonawcy odnośnie spełniania przez Wykonawcę lub podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane w ust. 185 czynności. Zamawiający uprawniony jest w szczególności do:
 - 1) żądania oświadczeń i dokumentów w zakresie potwierdzenia spełnienia ww. wymogów i dokonywania ich oceny,
 - 2) żądania wyjaśnień w przypadku wątpliwości w zakresie potwierdzenia spełnienia ww. wymogów,
 - 3) przeprowadzania kontroli na miejscu wykonywania świadczenia.
 17. W trakcie realizacji zamówienia na każde wezwanie Zamawiającego w wyznaczonym w tym wezwaniu terminie Wykonawca przedłoży Zamawiającemu wskazane poniżej dowody w celu potwierdzenia spełnienia wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę przez Wykonawcę lub podwykonawcę osób wykonujących wskazane w punkcie 15 czynności w trakcie realizacji zamówienia:
 - 1) oświadczenie Wykonawcy lub podwykonawcy o zatrudnieniu na podstawie umowy o pracę osób wykonujących czynności, których dotyczy wezwanie Zamawiającego. Oświadczenie to powinno zawierać w szczególności: dokładne określenie podmiotu składającego oświadczenie, datę złożenia oświadczenia, wskazanie, że objęte wezwaniem czynności wykonują osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę wraz ze wskazaniem liczby tych osób, imion i nazwisk tych osób, rodzaju umowy o pracę i wymiaru etatu oraz podpis osoby uprawnionej do złożenia oświadczenia w imieniu Wykonawcy lub podwykonawcy;
 - 2) poświadczoną za zgodność z oryginałem odpowiednio przez Wykonawcę lub podwykonawcę kopię umowy/umów o pracę osób wykonujących w trakcie realizacji zamówienia czynności, których dotyczy ww. oświadczenie (wraz z dokumentem regulującym zakres obowiązków, jeżeli został sporządzony). Kopia umowy/umów powinna zostać zanonimizowana w sposób zapewniający ochronę danych osobowych pracowników, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (tj. w szczególności bez adresów, nr PESEL pracowników). Imię i nazwisko pracownika nie podlega anonimizacji. Informacje takie jak: data zawarcia umowy, rodzaj umowy o pracę i wymiar etatu powinny być możliwe do zidentyfikowania;
 - 3) zaświadczenie właściwego oddziału ZUS, potwierdzające opłacanie przez Wykonawcę lub podwykonawcę składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne z tytułu zatrudnienia na podstawie umów o pracę za ostatni okres rozliczeniowy;

- 4) poświadczoną za zgodność z oryginałem odpowiednio przez Wykonawcę lub podwykonawcę kopię dowodu potwierdzającego zgłoszenie pracownika przez pracodawcę do ubezpieczeń, zanonimizowaną w sposób zapewniający ochronę danych osobowych pracowników, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych. Imię i nazwisko pracownika nie podlega anonimizacji.
18. Z tytułu niespełnienia przez Wykonawcę lub podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane w ust. 15 czynności, Zamawiający przewiduje sankcję w postaci obowiązku zapłaty przez Wykonawcę kary umownej w wysokości określonej w istotnych postanowieniach umowy w sprawie zamówienia publicznego. Niezłożenie przez Wykonawcę w wyznaczonym przez Zamawiającego terminie żądanych przez Zamawiającego dowodów w celu potwierdzenia spełnienia przez Wykonawcę lub podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę traktowane będzie, jako niespełnienie przez Wykonawcę lub podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane w ust. 15 czynności.
19. W przypadku uzasadnionych wątpliwości, co do przestrzegania prawa pracy przez Wykonawcę lub podwykonawcę, Zamawiający może zwrócić się o przeprowadzenie kontroli przez Państwową Inspekcję Pracy.

W przypadku złożenia oferty przez Wykonawcę, który będzie zatrudniał pracowników wykonujących w trakcie trwania zamówienia wskazane w ust. 15 prace (gdy wykonywanie tych prac polega na wykonaniu pracy zgodnie z art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 917 z późn. zm.) i będą oni zatrudnieni na podstawie umowy o pracę w rozumieniu przepisów ww. ustawy odpowiednie zapisy regulujące ww. sytuację zostaną wpisane do umowy z Wykonawcą.

20. Użycie w SIWZ lub załącznikach wymogu posiadania certyfikatu wydanego przez jednostkę oceniającą zgodność lub sprawozdania z badań przeprowadzonych przez tę jednostkę jako środka dowodowego potwierdzającego zgodność z wymaganiami lub cechami określonymi w opisie przedmiotu zamówienia, kryteriach oceny ofert lub warunkach realizacji zamówienia oznacza, że zamawiający akceptuje również certyfikaty wydane przez inne równoważne jednostki oceniające zgodność. Zamawiający akceptuje także inne odpowiednie środki dowodowe, w szczególności dokumentację techniczną producenta, w przypadku gdy dany wykonawca nie ma ani dostępu do certyfikatów lub sprawozdań z badań, ani możliwości ich uzyskania w odpowiednim terminie, o ile ten brak dostępu nie może być przypisany danemu wykonawcy, oraz pod warunkiem że dany wykonawca udowodni, że wykonywane przez niego roboty budowlane, dostawy lub usługi spełniają wymogi lub kryteria określone w opisie przedmiotu zamówienia, kryteriach oceny ofert lub warunkach realizacji zamówienia. Jeżeli w opisie przedmiotu zamówienia ujęto zapis wynikający z KNR lub KNNR wskazujący na konieczność wykorzystywania przy realizacji zamówienia konkretnego sprzętu o konkretnych parametrach zamawiający dopuszcza używanie innego sprzętu o ile zapewni to osiągnięcie zakładanych parametrów projektowych i nie spowoduje ryzyka niezgodności wykonanych prac z dokumentacją projektową.

IV. Termin realizacji zamówienia:

1. Zamówienie należy wykonać w terminie: **do 11 października 2019 r.**
2. Wymagany okres **gwarancji i rękojmi** na wykonane, w ramach zamówienia roboty (materiały, robociznę) wynosi nie mniej niż **36 miesięcy (3 lata)**, z zastrzeżeniem, że **Wykonawcy mogą udzielić Zamawiającemu dłuższego okresu gwarancji i rękojmi**. Gwarancja jakości i rękojmia rozpoczynają bieg w dniu podpisania protokołu odbioru końcowego przez Zamawiającego, co zostanie poświadczone podpisaniem (bez uwag) protokołu odbioru końcowego dla całości Robót.
3. Warunki gwarancji i rękojmi określone zostały w **Załączniku nr 15 do SIWZ – Wzór umowy.**

V. Warunki udziału w postępowaniu:

1. O udzielenie zamówienia mogą ubiegać się Wykonawcy, którzy nie podlegają wykluczeniu na podstawie art. 24 ust. 1 pkt 12-23 oraz ust. 5 pkt 1, 2, 4, 8 ustawy PZP oraz spełniają warunki udziału w postępowaniu.
2. Na podstawie art. 24 ust. 5 pkt 1, 2, 4, 8 ustawy PZP Zamawiający wykluczy z postępowania Wykonawcę:
 - 1) w stosunku, do którego otwarto likwidację, w zatwierdzonym przez sąd układzie w postępowaniu restrukturyzacyjnym jest przewidziane zaspokojenie wierzycieli przez likwidację jego majątku lub sąd zarządził likwidację jego majątku w trybie art. 332 ust. 1 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. - Prawo restrukturyzacyjne (Dz. U. z 2017 r. poz. 1508 oraz z 2018 r. poz. 149, 398, 1544 i 1629) lub którego upadłość ogłoszono, z wyjątkiem wykonawcy, który po ogłoszeniu upadłości zawarł układ zatwierdzony prawomocnym postanowieniem sądu, jeżeli układ nie przewiduje zaspokojenia wierzycieli przez likwidację majątku upadłego, chyba że sąd zarządził likwidację jego majątku w trybie art. 366 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 2344 i 2491 oraz z 2018 r. poz. 398, 685, 1544 i 1629);
 - 2) który w sposób zawiniony poważnie naruszył obowiązki zawodowe, co podważa jego uczciwość, w szczególności gdy wykonawca w wyniku zamierzonego działania lub rażącego niedbalstwa nie wykonał lub nienależycie wykonał zamówienie, co zamawiający jest w stanie wykazać za pomocą stosownych środków dowodowych;
 - 3) który, z przyczyn leżących po jego stronie, nie wykonał albo nienależycie wykonał w istotnym stopniu wcześniejszą umowę w sprawie *zamówienia publicznego* lub umowę koncesji, zawartą z zamawiającym, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1-4, co doprowadziło do rozwiązania umowy lub zasądzenia odszkodowania;
 - 4) który naruszył obowiązki dotyczące płatności podatków, opłat lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, co zamawiający jest w stanie wykazać za pomocą stosownych środków dowodowych, z wyjątkiem przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 15, chyba że wykonawca dokonał płatności należnych podatków, opłat lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne wraz z odsetkami lub grzywnami lub zawarł wiążące porozumienie w sprawie spłaty tych należności.
3. **Warunki udziału w postępowaniu dotyczą:**
 - 1) kompetencji lub uprawnień do prowadzenia określonej działalności zawodowej, o ile wynika to z odrębnych przepisów:
Zamawiający nie precyzuje w tym zakresie szczegółowych warunków.
 - 2) sytuacji ekonomicznej lub finansowej:
Zamawiający nie precyzuje w tym zakresie szczegółowych warunków.
 - 3) zdolności technicznej lub zawodowej:
Warunek zostanie uznany za spełniony jeśli Wykonawca wykaże, że: **wykonał w ciągu ostatnich 5 lat przed upływem terminu składania ofert a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy w tym czasie co najmniej jedną robotę polegającą na wykonaniu zabezpieczenia zimowiska nietoperzy poprzez wykonanie m.in. kraty wraz z bramką zamykającą.**
4. Wykonawca może w celu potwierdzenia spełniania warunków udziału w postępowaniu, w stosownych sytuacjach oraz w odniesieniu do konkretnego zamówienia, lub jego części, polegać na zdolnościach technicznych lub zawodowych lub sytuacji finansowej lub ekonomicznej innych podmiotów, niezależnie od charakteru prawnego łączących go z nim stosunków prawnych. „Stosowna sytuacja” oznacza, iż Wykonawca, który polega na zdolnościach innych podmiotów udowodni Zamawiającemu, że podczas realizacji zamówienia podmioty udostępniające zasoby będą realizować zamówienie.
5. Wykonawca, który polega na zdolnościach lub sytuacji innych podmiotów, musi udowodnić Zamawiającemu, że realizując zamówienie, będzie dysponował niezbędnymi zasobami tych

podmiotów, w szczególności przedstawiając **WRAZ Z OFERTA** zobowiązanie tych podmiotów do oddania mu do dyspozycji niezbędnych zasobów na potrzeby realizacji zamówienia.

6. Zamawiający ocenia, czy udostępniane wykonawcy przez inne podmioty zdolności techniczne lub zawodowe lub ich sytuacja finansowa lub ekonomiczna, pozwalają na wykazanie przez wykonawcę spełniania warunków udziału w postępowaniu oraz bada, czy nie zachodzą wobec tego podmiotu podstawy wykluczenia, o których mowa w art. 24 ust. 1 pkt 13-22 oraz ust. 5 pkt 1, 2, 4, 8 ustawy PZP.
7. W celu oceny, czy Wykonawca polegając na zdolnościach lub sytuacji innych podmiotów na zasadach określonych w art. 22a ustawy PZP, będzie dysponował niezbędnymi zasobami w stopniu umożliwiającym należyte wykonanie zamówienia publicznego oraz oceny, czy stosunek łączący Wykonawcę z tymi podmiotami gwarantuje rzeczywisty dostęp do ich zasobów, Zamawiający może żądać dokumentów, które określają w szczególności:
 - 1) zakres dostępnych Wykonawcy zasobów innego podmiotu;
 - 2) sposób wykorzystania zasobów innego podmiotu, przez Wykonawcę, przy wykonywaniu zamówienia publicznego;
 - 3) zakres i okres udziału innego podmiotu przy wykonywaniu zamówienia publicznego;
 - 4) czy podmiot, na zdolnościach, którego Wykonawca polega w odniesieniu do warunków udziału w postępowaniu dotyczących wykształcenia, kwalifikacji zawodowych lub doświadczenia, zrealizuje usługi, których wskazane zdolności dotyczą.
8. W odniesieniu do warunków dotyczących wykształcenia, kwalifikacji zawodowych lub doświadczenia, Wykonawcy mogą polegać na zdolnościach innych podmiotów, jeśli podmioty te zrealizują usługi, do realizacji, których te zdolności są wymagane.
9. Jeżeli zdolności techniczne lub zawodowe, podmiotu, o którym mowa w ust. 4, nie potwierdzają spełnienia przez Wykonawcę warunków udziału w postępowaniu lub zachodzą wobec tych podmiotów podstawy wykluczenia, Zamawiający żąda, aby Wykonawca w terminie określonym przez Zamawiającego:
 - 1) zastąpił ten podmiot innym podmiotem lub podmiotami;
 - 2) zobowiązał się do osobistego wykonania odpowiedniej części zamówienia, jeżeli wykaże zdolności techniczne lub zawodowe, o których mowa w ust. 3 pkt 3.
10. Zamawiający może wykluczyć Wykonawcę na każdym etapie postępowania o udzielenie zamówienia.
11. W przypadku polegania przez Wykonawcę na zasobach innych podmiotów Zamawiający wyklucza z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego Wykonawcę, jeżeli nie wykaże, iż nie zachodzą przesłanki wykluczenia opisane w ust. 2 wobec podmiotu udostępniającego zasoby.
12. Wykonawca lub podmiot, który udostępnił Wykonawcy zasoby, który podlega wykluczeniu na podstawie art. 24 ust. 1 pkt 13-14, 16-20 oraz ust. 5 pkt 1, 2, 4, 8 ustawy PZP, może przedstawić dowody na to, że podjęte przez niego środki są wystarczające do wykazania jego rzetelności, w szczególności udowodnić naprawienie szkody wyrządzonej przestępstwem lub przestępstwem skarbowym, zadość uczynienie pieniężne za doznaną krzywdę lub naprawienie szkody, wyczerpujące wyjaśnienie stanu faktycznego oraz współpracę z organami ścigania oraz podjęcie konkretnych środków technicznych, organizacyjnych i kadrowych, które są odpowiednie dla zapobiegania dalszym przestępstwom lub przestępstwom skarbowym lub nieprawidłowemu postępowaniu Wykonawcy. Przepisu zdania pierwszego nie stosuje się, jeżeli wobec Wykonawcy, będącego podmiotem zbiorowym, orzeczono prawomocnym wyrokiem sądu zakaz ubiegania się o udzielenie zamówienia oraz nie upłynął określony w tym wyroku okres obowiązywania tego zakazu.
13. Zamawiający wykluczy z postępowania Wykonawców:
 - 1) którzy nie wykazali spełniania warunków udziału w postępowaniu, o których mowa w rozdziale V ust. 1 i 3;
 - 2) którzy nie wykażą, że nie zachodzą wobec nich przesłanki określone w art. 24 ust. 1 pkt 13-23 oraz ust. 5 pkt 1, 2, 4, 8 ustawy PZP;
 - 3) którzy nie wykażą, że wobec podmiotu udostępniającego Wykonawcy zasoby nie zachodzą przesłanki określone w art. 24 ust. 1 pkt 13-23 oraz ust. 5 pkt 1, 2, 4, 8 ustawy PZP.

14. Wykonawcy wspólnie ubiegający się o udzielenie niniejszego zamówienia powinni łącznie spełniać warunki udziału w postępowaniu oraz złożyć dokumenty potwierdzające spełnienie tych warunków, z tym zastrzeżeniem, iż oświadczenie o braku powiązań składa każdy z wykonawców wspólnie ubiegający się o zamówienie. Ponadto Wykonawcy, o których mowa ustanawiają Pełnomocnika do reprezentowania ich w niniejszym postępowaniu albo reprezentowania ich w postępowaniu i zawarcia umowy.
15. Wykonawcy wspólnie ubiegający się o udzielenie zamówienia publicznego są zobowiązani do złożenia w ofercie pełnomocnictwa ustanawiającego pełnomocnika. Pełnomocnictwo zawierać powinno umocowanie do reprezentowania w postępowaniu lub do reprezentowania w postępowaniu zawarcia umowy. Wszelka korespondencja prowadzona będzie wyłącznie z Pełnomocnikiem.
16. Wykonawcy wspólnie ubiegający się o niniejsze zamówienie, których Oferta zostanie uznana za najkorzystniejszą, przed podpisaniem umowy o realizację zamówienia, pod rygorem odmowy podpisania umowy są zobowiązani dostarczyć Zamawiającemu stosowną umowę regulującą współpracę wykonawców wspólnie realizujących zamówienie, zawierającą w swojej treści minimum następujące postanowienia:
 - 1) określenie celu gospodarczego,
 - 2) określenie, który z podmiotów jest upoważniony do występowania w imieniu pozostałych przy realizacji ww. zamówienia,
 - 3) oznaczenie czasu trwania współpracy wykonawców wspólnie realizujących zamówienie obejmującego minimum okres realizacji przedmiotu zamówienia oraz gwarancji i rękojmi,
 - 4) zakaz zmian w umowie bez zgody zamawiającego,
 - 5) nie dopuszcza się składania umowy przedwstępnej regulującej współpracę lub umowy zawartej pod warunkiem zawieszającym.
17. Ubezpieczenie:
Zamawiający wymaga od Wykonawcy, z którym podpisze umowę dokumentów potwierdzających, że Wykonawca robót budowlanych jest ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności związanej z przedmiotem zamówienia na sumę gwarancyjną nie mniejszą od wartości brutto złożonej oferty.
18. W przypadku, gdy złożone przez wykonawców dokumenty, oświadczenia dotyczące warunków udziału w postępowaniu zawierają dane/informacje w innych walutach niż określono to w niniejszej specyfikacji, Zamawiający, jako kurs przeliczeniowy waluty przyjmie kurs NBP z dnia wszczęcia postępowania. Jeżeli w dniu wszczęcia postępowania nie będzie opublikowany średni kurs walut przez NBP, Zamawiający przyjmie kurs przeliczeniowy z ostatniej opublikowanej tabeli kursów NBP przed dniem wszczęcia postępowania o zamówieniu.
Kursy walut dostępne są pod następującym adresem internetowym:
http://www.nbp.pl/home.aspx?f=/kursy/kursy_archiwum.html
Zamawiający będzie korzystał z Archiwum kursów średnich – tabela A .
<http://www.nbp.pl/home.aspx?c=/ascx/archa.ascx>
19. Ocena spełniania powyższych warunków udziału w postępowaniu zostanie dokonana wg formuły: „**spełnia – nie spełnia**”.

VI. Wykaz oświadczeń lub dokumentów, potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu oraz braku podstaw do wykluczenia:

1. W celu wstępnego potwierdzenia, że wykonawca nie podlega wykluczeniu na podstawie przepisów, o których mowa w art. 24 ust. 1 pkt 12-23 oraz art. 24 ust. 5 pkt 1, 2, 4, 8 ustawy PZP oraz spełnia warunki udziału w postępowaniu, do oferty musi dołączyć aktualne na dzień składania ofert oświadczenie w zakresie wskazanym przez zamawiającego w **załączniku nr 11 i 12 do SIWZ**. Informacje zawarte w oświadczeniu będą stanowić wstępne potwierdzenie, że wykonawca nie podlega wykluczeniu oraz spełnia warunki udziału w postępowaniu.
2. W przypadku wspólnego ubiegania się o zamówienie przez wykonawców (konsorcjum, spółka cywilna) oświadczenia, o którym mowa w ust.1, składa każdy z wykonawców wspólnie ubiegających się o zamówienie. Oświadczenie to ma potwierdzać spełnianie warunków

udziału w postępowaniu oraz brak podstaw wykluczenia w zakresie, w którym każdy z wykonawców wykazuje spełnianie warunków udziału w postępowaniu oraz brak podstaw wykluczenia.

3. Wykonawca, który powołuje się na zasoby innych podmiotów, w celu wykazania braku istnienia wobec nich podstaw wykluczenia oraz spełniania, w zakresie, w jakim powołuje się na ich zasoby, warunków udziału w postępowaniu, zamieszcza informacje o tych podmiotach w dołączonym do oferty oświadczeniu, o którym mowa w ust. 1, sporządzonym według wzoru stanowiącego **załącznik nr 11 do SIWZ**.
4. Zamawiający żąda, aby Wykonawca, który zamierza powierzyć wykonanie części zamówienia podwykonawcom, w celu wykazania braku istnienia wobec nich podstaw wykluczenia z udziału w postępowaniu, zamieścił informacje o podwykonawcach w dołączonym do oferty oświadczeniu, o którym mowa w ust. 1 sporządzonym według wzoru stanowiącego **załącznik nr 11 do SIWZ**.
5. Wykonawca w **terminie 3 dni** od zamieszczenia na stronie internetowej informacji, o której mowa w art. 86 ust. 5 ustawy PZP, przekazuje Zamawiającemu oświadczenie o przynależności albo braku przynależności do tej samej grupy kapitałowej, o której mowa w art. 24 ust. 1 pkt 23 ustawy PZP. Wraz ze złożeniem oświadczenia, Wykonawca może przedstawić dowody, że powiązania z innym Wykonawcą nie prowadzą do zakłócenia konkurencji w postępowaniu o udzielenie zamówienia (**zgodnie z treścią załącznika nr 13 do SIWZ**).
6. Zamawiający przed udzieleniem zamówienia, wezwie Wykonawcę, którego oferta została najwyżej oceniona, do złożenia w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż 5 dni, aktualnych na dzień złożenia następujących oświadczeń lub dokumentów:
 - a) Wykazu robót budowlanych wykonanych nie wcześniej niż w okresie ostatnich 5 lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy – w tym okresie, wraz z podaniem ich rodzaju, wartości, daty, miejsca wykonania i podmiotów, na rzecz których roboty te zostały wykonane, z załączeniem dowodów określających czy te roboty budowlane zostały wykonane należycie, w szczególności informacji o tym czy roboty zostały wykonane zgodnie z przepisami prawa budowlanego i prawidłowo ukończone, przy czym dowodami, o których mowa, są referencje bądź inne dokumenty wystawione przez podmiot, na rzecz którego roboty budowlane były wykonywane, a jeżeli z uzasadnionej przyczyny o obiektywnym charakterze wykonawca nie jest w stanie uzyskać tych dokumentów – inne dokumenty - w zakresie opisanym w rozdz. V ust. 3 pkt 3 SIWZ.
 - b) zaświadczenia właściwego naczelnika urzędu skarbowego potwierdzającego, że wykonawca nie zalega z opłacaniem podatków, wystawionego nie wcześniej niż 3 miesiące przed upływem terminu składania ofert, lub innego dokumentu potwierdzającego, że wykonawca zawarł porozumienie z właściwym organem podatkowym w sprawie spłat tych należności wraz z ewentualnymi odsetkami lub grzywnami, w szczególności uzyskał przewidziane prawem zwolnienie, odroczenie lub rozłożenie na raty zaległych płatności lub wstrzymanie w całości wykonania decyzji właściwego organu;
 - c) zaświadczenia właściwej terenowej jednostki organizacyjnej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych lub Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego albo innego dokumentu potwierdzającego, że wykonawca nie zalega z opłacaniem składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, wystawionego nie wcześniej niż 3 miesiące przed upływem terminu składania ofert, lub innego dokumentu potwierdzającego, że wykonawca zawarł porozumienie z właściwym organem w sprawie spłat tych należności wraz z ewentualnymi odsetkami lub grzywnami, w szczególności uzyskał przewidziane prawem zwolnienie, odroczenie lub rozłożenie na raty zaległych płatności lub wstrzymanie w całości wykonania decyzji właściwego organu;
 - d) odpisu z właściwego rejestru lub z centralnej ewidencji i informacji o działalności gospodarczej, jeżeli odrębne przepisy wymagają wpisu do rejestru lub ewidencji, w celu potwierdzenia braku podstaw wykluczenia na podstawie art. 24 ust. 5 pkt 1 ustawy.

7. Wykonawca, który polega na zdolnościach lub sytuacji innych podmiotów na zasadach określonych w art. 22a ustawy, przedstawi w odniesieniu do tych podmiotów dokumenty wymienione w ust. 6 b) c) d) SIWZ.
8. Zgodnie z treścią rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 27.07.2016 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać Zamawiający od Wykonawcy w postępowaniu o udzielenie zamówienia (Dz. U. 2016 r., poz. 1126) oświadczenia, o których mowa w ww. rozporządzeniu dotyczące wykonawcy i innych podmiotów, na których zdolnościach lub sytuacji polega wykonawca na zasadach określonych w art. 22a Ustawy oraz dotyczące podwykonawców, składane są w oryginale.
 - a) Dokumenty, o których mowa w ww. rozporządzeniu inne niż oświadczenia, o których mowa powyżej, składane są w oryginale lub kopii poświadczonej za zgodność z oryginałem.
 - b) Poświadczenia za zgodność z oryginałem dokonuje odpowiednio wykonawca, podmiot, na którego zdolnościach lub sytuacji polega wykonawca, wykonawcy wspólnie ubiegający się o udzielenie zamówienia publicznego albo podwykonawcy w zakresie dokumentów, które każdego z nich dotyczą.
 - c) W przypadku Wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia, kopie dokumentów dotyczące Wykonawcy wchodzącego w skład Wykonawcy wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia są poświadczane za zgodność z oryginałem przez Wykonawcę którego dotyczą.
 - d) Zaleca się, aby wszystkie poprawki lub zmiany w tekście oferty zostały parafowane zgodnie zasadami reprezentacji.
 - e) Zamawiający może żądać przedstawienia oryginału lub notarialnie poświadczonej kopii dokumentu, innego niż oświadczenia, wyłącznie wtedy, gdy złożona przez Wykonawcę kopia dokumentu jest nieczytelna lub budzi wątpliwości co do jej prawdziwości.
 - f) Dokumenty sporządzone w języku obcym są składane wraz z tłumaczeniem na język polski.
9. Wykonawca mający siedzibę poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

Jeżeli Wykonawca ma siedzibę lub miejsce zamieszkania poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zamiast dokumentów, o których mowa w:

 - 1) ust. 6 lit. b) c) d) – składa dokument lub dokumenty wystawione w kraju, w którym wykonawca ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, potwierdzające odpowiednio, że:
 - a) nie zalega z opłacaniem podatków, opłat, składek na ubezpieczenie społeczne lub zdrowotne albo że zawarł porozumienie z właściwym organem w sprawie spłat tych należności wraz z ewentualnymi odsetkami lub grzywnami, w szczególności uzyskał przewidziane prawem zwolnienie, odroczenie lub rozłożenie na raty zaległych płatności lub wstrzymanie w całości wykonania decyzji właściwego organu,
 - b) nie otwarto jego likwidacji ani nie ogłoszono upadłości,
 - 2) Dokumenty, o których mowa w pkt 1) lit. a, powinny być wystawione nie wcześniej niż 3 miesiące przed upływem terminu składania ofert. Dokument, o którym mowa w pkt 1) lit. b, powinien być wystawiony nie wcześniej niż 6 miesięcy przed upływem tego terminu
 - 3) Jeżeli w kraju, w którym wykonawca ma siedzibę lub miejsce zamieszkania lub miejsce zamieszkania ma osoba, której dokument dotyczy, nie wydaje się dokumentów, o których mowa w pkt 1, zastępuje się je dokumentem zawierającym odpowiednio oświadczenie wykonawcy, ze wskazaniem osoby albo osób uprawnionych do jego reprezentacji, lub oświadczenie osoby, której dokument miał dotyczyć, złożone przed notariuszem lub przed organem sądowym, administracyjnym albo organem samorządu zawodowego lub gospodarczego właściwym ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania wykonawcy lub miejsce zamieszkania tej osoby. Przepis pkt 2) stosuje się.
 - 4) W przypadku wątpliwości co do treści dokumentu złożonego przez wykonawcę, zamawiający może zwrócić się do właściwych organów odpowiednio kraju, w którym wykonawca ma siedzibę lub miejsce zamieszkania lub miejsce zamieszkania ma osoba, której dokument dotyczy, o udzielenie niezbędnych informacji dotyczących tego dokumentu.
10. W zakresie nieuregulowanym SIWZ, zastosowanie mają przepisy rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać

Zamawiający od Wykonawcy w postępowaniu o udzielenie zamówienia (Dz. U. z 2016 r., poz. 1126).

VII. Inne dokumenty składane przez wykonawcę:

1. Dokumenty, które Wykonawca jest zobowiązany złożyć wraz z ofertą:
 - 1) wypełniony Formularz ofertowy - **załącznik nr 10 do SIWZ**,
 - 2) w przypadku złożenia oferty przez wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia – pełnomocnictwo do reprezentowania wykonawców w niniejszym postępowaniu albo reprezentowania w postępowaniu i zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego;
 - 3) pełnomocnictwo udzielane osobom podpisującym dokumenty ofertowe, o ile prawo do reprezentowania wykonawcy w powyższym zakresie nie wynika wprost z dokumentów rejestrowych – postanowienie niniejsze stosuje się odpowiednio do reprezentowania wykonawcy powołanego i funkcjonującego na podstawie przepisów ustaw;
 - 4) *Pełnomocnictwo do występowania w imieniu Wykonawcy i zaciągania w jego imieniu zobowiązań musi być załączone w oryginale albo załączone jako kopia pełnomocnictwa uwierzytelniona notarialnie (jeżeli dotyczy).*
 - 5) Oświadczenie o spełnianiu warunków udziału w postępowaniu i nie podleganiu wykluczeniu (**załącznik nr 11 i 12**).
 - 6) Kosztorysy ofertowe.
 - 7) Pisemne zobowiązania innych podmiotów od oddania Wykonawcy do dyspozycji niezbędnych zasobów na okres korzystania z nich przy wykonywaniu zamówienia (**załącznik nr 17 - jeśli dotyczy**).
 - 8) Dowód wpłaty wadium

VIII. Sposób porozumiewania się zamawiającego z wykonawcami:

1. Komunikacja między Zamawiającym a Wykonawcami odbywa się za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 1481 z późn. zm.), osobiście, za pośrednictwem postańca, faksu lub przy użyciu środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2017 r. poz. 1219) - za wyjątkiem oferty, oraz oświadczeń i dokumentów stanowiących załączniki do oferty.
2. Pisma, wiadomości, informacje prosimy kierować na adres: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie, al. J. Piłsudskiego 38, 35-001 Rzeszów, pok. 20 sekretariat (piętro II). Informacje można również przekazywać faxem: 17 852 11 09 lub pocztą elektroniczną na adres: zampub.rzeszow@rdos.gov.pl.
3. Jeżeli Zamawiający lub Wykonawca przekazują oświadczenia, wnioski, zawiadomienia oraz informacje za pośrednictwem faksu lub przy użyciu środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną, każda ze stron na żądanie drugiej niezwłocznie potwierdza fakt ich otrzymania.
4. Oferty oraz oświadczenia złożyć należy za pomocą poczty tradycyjnej lub osobiście na kancelarię RDOŚ w Rzeszowie.
5. Pracownikiem upoważnionym do kontaktowania się z wykonawcami jest:
 - 1) w sprawach merytorycznych - Pani Małgorzata Hadyś-Żurek - specjalista w Wydziale Ochrony Przyrody i Obszarów Natura 2000 Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie, e-mail: zampub.rzeszow@rdos.gov.pl
 - 2) w prawach proceduralnych - Pani Malwina Żurek - Majerska majerska.kancelaria@interia.pl

IX. Wymagania dotyczące wadium:

1. Zamawiający wymaga wniesienia wadium w wysokości 1000,00 zł (jeden tysiąc złotych).
2. Wadium musi być wniesione przed upływem terminu do składania ofert.
3. Wadium może być wnoszone w jednej lub kilku następujących formach :
 - a) pieniądzu;

- b) poręczeniach bankowych lub poręczeniach spółdzielczej kasy oszczędnościowo – kredytowej, z tym że poręczenia kasy jest zawsze poręczeniem pieniężnym;
 - c) gwarancjach bankowych;
 - e) gwarancjach ubezpieczeniowych;
 - f) poręczeniach udzielanych przez podmioty o których mowa w art. 6b ust 5 pkt 2 ustawy z dnia 9 listopada 2000r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju przedsiębiorczości (Dz. U z 2007 r. Nr 42, poz. 275);
4. Wadium wnoszone w pieniądzu wpłaca się przelewem na rachunek bankowy Zamawiającego, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie NBP Oddział Okręgowy w Rzeszowie 97 1010 1528 0022 1913 9120 0000. Na poleceniu przelewu należy wpisać: **„Wadium - Realizacja działań dotyczących zabezpieczenia zimowisk nietoperzy”**.
 5. Wadium wnoszone w pieniądzu Zamawiający przechowuje na rachunku bankowym.
 6. Wadium wniesione w formie innej niż pieniądz należy złożyć w formie oryginału razem z ofertą lecz w osobnej zewnętrznej kopercie podpisanej **„Wadium - Realizacja działań dotyczących zabezpieczenia zimowisk nietoperzy”**.
 7. W treści wadium składanego w formie innej niż pieniądz muszą być wyszczególnione okoliczności, w jakich Zamawiający może je zatrzymać. Okoliczności te muszą zawierać sytuacje określone:
 - 1) w art. 46 ust. 4a tj. jeżeli wykonawca w odpowiedzi na wezwanie, o którym mowa w art. 26 ust. 3 i 3a, z przyczyn leżących po jego stronie, nie złożył oświadczeń lub dokumentów potwierdzających okoliczności, o których mowa w art. 25 ust. 1, oświadczenia, o którym mowa w art. 25a ust. 1, pełnomocnictw lub nie wyraził zgody na poprawienie omyłki, o której mowa w art. 87 ust. 2 pkt 3, co spowodowało brak możliwości wybrania oferty złożonej przez wykonawcę jako najkorzystniejszej.
 - 2) w art. 46 ust 5 ustawy prawo zamówień publicznych , tj. jeżeli wykonawca, którego oferta została wybrana:
 - a) odmówił podpisania umowy w sprawie zamówienia publicznego na warunkach określonych w ofercie;
 - b) nie wniósł wymaganego zabezpieczenia należytego wykonania umowy;
 - c) zawarcie umowy w sprawie zamówienia publicznego stało się niemożliwe z przyczyn leżących po stronie wykonawcy;poza tym z powyższego dokumentu powinno wynikać jednoznacznie, gwarantowanie wypłaty należności w sposób nieodwołalny, bezwarunkowy i na pierwsze żądanie. Wadium takie powinno obejmować cały okres związania ofertą, poczynając od daty składania ofert.
 8. W przypadku wnoszenia wadium przelewem na rachunek bankowy, o jego wniesieniu w terminie decydować będzie data i godzina wpływu środków na rachunek bankowy Zamawiającego.
 9. Okoliczności i zasady zatrzymania oraz zwrotu wadium, określa art. 46 ustawy Prawo zamówień publicznych

X. Termin związania ofertą:

1. Termin związania ofertą wynosi 30 dni. Bieg terminu rozpoczyna się wraz z upływem terminu składania ofert.
2. Wykonawca może przedłużyć termin związania ofertą, na czas niezbędny do zawarcia umowy, samodzielnie lub na wniosek Zamawiającego, z tym, że Zamawiający może tylko raz, co najmniej na 3 dni przed upływem terminu związania ofertą, zwrócić się do Wykonawców o wyrażenie zgody na przedłużenie tego terminu o oznaczony okres nie dłuższy jednak niż 60 dni.
3. Odmowa wyrażenia zgody na przedłużenie terminu związania ofertą nie powoduje utraty wadium.
4. Przedłużenie terminu związania ofertą jest dopuszczalne tylko z jednoczesnym przedłużeniem okresu ważności wadium albo, jeżeli nie jest to możliwe, z wniesieniem nowego wadium na przedłużony okres związania ofertą. Jeżeli przedłużenie terminu związania ofertą dokonywane jest po wyborze oferty najkorzystniejszej, obowiązek wniesienia nowego wadium lub jego

przedłużenia dotyczy jedynie Wykonawcy, którego oferta została wybrana, jako najkorzystniejsza.

XI. Opis sposobu przygotowania oferty:

1. Wymagania podstawowe.

- 1) Każdy Wykonawca może złożyć tylko jedną Ofertę. Ofertę składa się pod rygorem nieważności w formie pisemnej.
- 2) Treść Oferty musi odpowiadać treści SIWZ.
- 3) Oferta musi być podpisana przez osoby upoważnione do reprezentowania Wykonawcy (Wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia). Oznacza to, iż jeżeli z dokumentu(ów) określającego(ych) status prawny Wykonawcy(ów) lub pełnomocnictwa (pełnomocnictw) wynika, iż do reprezentowania Wykonawcy(ów) upoważnionych jest łącznie kilka osób dokumenty wchodzące w skład Oferty muszą być podpisane przez wszystkie te osoby.
- 4) Upoważnienie osób podpisujących Ofertę do jej podpisania musi bezpośrednio wynikać z dokumentów dołączonych do Oferty. Oznacza to, że jeżeli upoważnienie takie nie wynika wprost z dokumentu stwierdzającego status prawny Wykonawcy (odpisu z właściwego rejestru), to do Oferty należy dołączyć pełnomocnictwo wystawione przez osoby do tego upoważnione. Pełnomocnictwo winno być złożone w formie oryginału lub kopii poświadczonej notarialnie.
- 5) Dokumenty, które przygotowuje Wykonawca na podstawie wzorów dokumentów dołączonych do niniejszej SIWZ powinny zostać wypełnione przez Wykonawcę i dołączone do Oferty.
- 6) We wszystkich przypadkach, gdzie jest mowa o pieczętkach, Zamawiający dopuszcza złożenie czytelnego zapisu o treści pieczęci zawierającego co najmniej oznaczenie nazwy firmy i siedziby.
- 7) Zamawiający zwróci Wykonawcom, których Oferty nie zostały wybrane, na ich wniosek, złożone przez nich plany, projekty, rysunki, modele, próbki, wzory, programy komputerowe oraz inne podobne materiały.
- 8) Wykonawca ponosi wszelkie koszty związane z przygotowaniem i złożeniem Oferty. Zamawiający nie przewiduje zwrotu kosztów udziału w postępowaniu, z zastrzeżeniem art. 93 ust. 4 ustawy PZP.
- 9) Wykonawca jest świadomy, że na podstawie ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1137 z późn. zm.) art. 297 § 1.: *Kto, w celu uzyskania dla siebie lub kogo innego, od banku lub jednostki organizacyjnej prowadzącej podobną działalność gospodarczą na podstawie ustawy albo od organu lub instytucji dysponujących środkami publicznymi - kredytu, pożyczki pieniężnej, poręczenia, gwarancji, akredytywy, dotacji, subwencji, potwierdzenia przez bank zobowiązania wynikającego z poręczenia lub z gwarancji lub podobnego świadczenia pieniężnego na określony cel gospodarczy, elektronicznego instrumentu płatniczego lub zamówienia publicznego, przedkłada podrobiony, przerobiony, poświadczający nieprawdę albo nierzetelny dokument albo nierzetelne, pisemne oświadczenie dotyczące okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania wymienionego wsparcia finansowego, instrumentu płatniczego lub zamówienia, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. (...).*

2. Forma Oferty.

- 1) Oferta musi być sporządzona w języku polskim, mieć formę pisemną i format nie większy niż A4. Arkusze o większych formatach należy złożyć do formatu A4. Dokumenty sporządzone w języku obcym są składane wraz z tłumaczeniem na język polski poświadczonymi przez Wykonawcę.
- 2) Stosowne wypełnienia we wzorach dokumentów stanowiących załączniki do niniejszej SIWZ i wchodzących następnie w skład Oferty mogą być dokonane komputerowo, maszynowo lub ręcznie.

- 3) Dokumenty przygotowywane samodzielnie przez Wykonawcę na podstawie wzorów stanowiących załączniki do niniejszej SIWZ powinny mieć formę wydruku komputerowego, maszynopisu lub uzupełnionych ręcznie dokumentów, na podstawie wzorów stanowiących załączniki do niniejszej SIWZ.
 - 4) Zaleca się, aby całość Oferty była złożona w formie uniemożliwiającej jej przypadkowe zdekompletowanie.
 - 5) Zaleca się aby wszystkie zapisane strony Oferty były ponumerowane, strony parafowane przez osobę (lub osoby, jeżeli do reprezentowania Wykonawcy upoważnione są dwie lub więcej osoby) podpisującą (podpisujące) Ofertę zgodnie z treścią dokumentu określającego status prawny Wykonawcy lub treścią załączonego do Oferty pełnomocnictwa.
 - 6) Wszelkie miejsca w ofercie, w których Wykonawca naniósł poprawki lub zmiany wpisywanej przez siebie treści (czyli wyłącznie w miejscach, w których jest to dopuszczone przez Zamawiającego) muszą być parafowane przez Wykonawcę. Wszelkie skreślenia i zmiany naniesione przez Wykonawcę w uprzednio wpisany przez niego tekst muszą być parafowane.
 - 7) Wszelkie oświadczenia składane na potwierdzenie spełniania warunków udziału w postępowaniu oraz braku podstaw wykluczenia, dotyczące wykonawcy (w tym również wykonawców wspólnie ubiegających się o zamówienie) i innych podmiotów, na których zdolnościach lub sytuacji polega wykonawca na zasadach określonych w art. 22a ustawy oraz dotyczące podwykonawców, winny być złożone w oryginale.
 - 8) Dokumenty, składane na potwierdzenie spełniania warunków udziału w postępowaniu oraz braku podstaw wykluczenia, inne niż oświadczenia, o których mowa w pkt 7), winny być złożone w oryginale lub kopii poświadczonej za zgodność z oryginałem. Poświadczenia za zgodność z oryginałem dokonuje odpowiednio wykonawca, podmiot, na którego zdolnościach lub sytuacji polega wykonawca, wykonawcy wspólnie ubiegający się o udzielenie zamówienia publicznego albo podwykonawca, w zakresie dokumentów, które każdego z nich dotyczą.
 - 9) Zamawiający może żądać przedstawienia oryginału lub notarialnie poświadczonej kopii dokumentu wyłącznie wtedy, gdy złożona przez Wykonawcę kopia dokumentu jest nieczytelna lub budzi wątpliwości co do jej prawdziwości.
 - 10) Pożądane przez Zamawiającego jest złożenie w ofercie spisu treści z wyszczególnieniem ilości stron wchodzących w skład Oferty.
3. Informacje stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.
- 1) Wykonawca może zastrzec w ofercie (oświadczeniem zawartym w Formularzu Oferty), iż Zamawiający nie będzie mógł ujawnić informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, jeżeli Wykonawca, nie później niż w terminie składania ofert, zastrzegł, że nie mogą być one udostępniane oraz wykazał, iż zastrzeżone informacje stanowią tajemnicę przedsiębiorstwa.
Zastrzegając informacje w ofercie Wykonawca winien mieć na względzie, że zastrzeżona informacja ma wtedy charakter tajemnicy przedsiębiorstwa, jeśli spełnia łącznie trzy warunki:
 - *ma charakter techniczny, technologiczny, organizacyjny przedsiębiorstwa lub posiada wartość gospodarczą,*
 - *nie została ujawniona do wiadomości publicznej tzn. nie jest znana ogółowi lub osobom, które ze względu na prowadzoną działalność są zainteresowane jej posiadaniem,*
 - *podjęto w stosunku do niej niezbędne działania w celu zachowania poufności.**W nawiązaniu do orzecznictwa arbitrażowego i sądowego, należy przyjąć, iż sferą tajemnicy można objąć tylko takie informacje, które są znane jedynie poszczególnym osobom lub określonej grupie osób. Obszar ten nie może się rozciągać*

na informacje powszechnie znane lub te, o których treści każdy zainteresowany może się legalnie dowiedzieć.

- 2) Wykonawca w szczególności nie może zastrzec w ofercie informacji:
 - 1) odczytywanych podczas otwarcia ofert, o których mowa w art. 86 ust. 4 ustawy Pzp,
 - 2) które są jawne na mocy odrębnych przepisów,
 - 3) ceny jednostkowej stanowiącej podstawę wyliczenia ceny oferty.

XII. Sposób obliczenia ceny:

1. Podana w ofercie cena musi być wyrażona w PLN.
2. Cena oferty ma charakter ryczałtowy.
3. Cena oferty powinna obejmować pełne wykonanie przedmiotu zamówienia na podstawie: dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót budowlanych, oględzin terenu budowy (o ile prowadzono), uzgodnień, opinii, opisu przedmiotu zamówienia wskazanego w Specyfikacji, w tym postanowień umowy. Cena ofertowa winna uwzględniać również wszystkie warunki miejscowe, pogodowe i inne okoliczności mające wpływ na wysokość ceny, w szczególności należne wynagrodzenie na rzecz podwykonawców zarówno robót budowlanych jak i wymaganych usług i dostaw, a także obejmować wszystkie koszty związane z uzyskaniem przez Wykonawcę przychodu z tytułu niniejszego zamówienia, wszelkie opłaty, narzuty, podatki, cła itp., wykonanie dokumentacji powykonawczej, wykonanie niezbędnych prób, badań, uzgodnień, nadzorów, wpięć, sprawdzeń, opinii, odbiorów, itp., ubezpieczenie budowy, jak również koszty usług i robót nie ujętych w dokumentacji technicznej, a których wykonanie jest niezbędne dla prawidłowego wykonania przedmiotu zamówienia, oraz koszty robót przygotowawczych, koszty utrzymania porządku w trakcie realizacji robót, koszt zorganizowania placu budowy, koszty obsługi geologicznej i geodezyjnej.
4. Przedmiary robót, z uwagi na ryczałtowy charakter ceny ofertowej, są materiałem pomocniczym i poglądowym, dołączonym do SIWZ wyłącznie celem ułatwienia Wykonawcy obliczenia ceny oferty. Podane w przedmiarach podstawy wyceny i ilości prac należy traktować jako orientacyjne.
5. Na etapie przygotowania ofert Wykonawcy są zobowiązani przeanalizować wszystkie elementy dokumentacji projektowej, STWiORB, oraz przedmiary robót i w razie wątpliwości zgłosić pisemnie w przewidzianym trybie wszelkie zastrzeżenia, uwagi i zauważone nieścisłości.
6. Zamawiający przyjmuje, iż Wykonawca uwzględnił w cenie ofertowej wszystkie wymagania i zobowiązania zawarte we wszystkich częściach dokumentacji projektowej i Specyfikacji Technicznej Wykonania i Odbioru Robót, zgodnie z obowiązującymi normami i przepisami, zarówno te które zostały wyraźnie określone bądź jedynie zasygnalizowane, i że odpowiednio wycenił pozycje kosztorysu.
7. Wykonawca zobowiązany jest dołączyć do oferty kosztorys ofertowy, który powinien zawierać wycenę co najmniej elementów robót z podaniem ich ilości, cen jednostkowych i wartości. Ceny jednostkowe określone przez Wykonawcę w kosztorysie ofertowym obowiązywać będą przez okres ważności umowy. Zamawiający wskazuje, iż kosztorys ofertowy składny jest przez Wykonawcę dla oceny ewentualnej rażąco niskiej ceny oferty oraz dla ewentualnej możliwości rozliczenia robót w przypadku rezygnacji z realizacji części zamówienia lub odstąpienia od umowy albo części robót objętych umową. Kosztorys ofertowy nie podlega ocenie pod kątem zgodności treści pozycji z dokumentacją techniczną.
8. Ceną oferty jest kwota wymieniona w Formularzu Oferty zgodnie z **załącznikiem nr 10** do niniejszej SIWZ wynikająca z wypełnionego kosztorysu ofertowego Wykonawcy, sporządzonego w oparciu o dokumentację techniczną.
9. Kwoty w poszczególnych pozycjach Formularza Oferty powinny być podane z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku.
10. Jeżeli złożono ofertę, której wybór prowadziłyby do powstania u Zamawiającego obowiązku podatkowego zgodnie z przepisami ustawy od towarów i usług, Zamawiający w celu oceny takiej oferty dolicza do przedstawionej w niej ceny podatek od towarów i usług, który miałby

obowiązek rozliczyć zgodnie z tymi przepisami. Wykonawca, składając ofertę, winien poinformować Zamawiającego, czy wybór oferty będzie prowadzić do powstania u Zamawiającego obowiązku podatkowego, wskazując nazwę (rodzaj) towaru lub usługi, których dostawa lub świadczenie będzie prowadzić do jego powstania, wskazując ich wartość bez kwoty podatku.

XIII. Miejsce oraz termin składania i otwarcia ofert:

1. Ofertę należy złożyć w siedzibie Zamawiającego w pok. 20 (sekretariat) lub przesłać na adres Zamawiającego:
Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie
al. J. Piłsudskiego 38
35-001 Rzeszów
w nieprzekraczalnym terminie do dnia **02.08.2019 r. do godz. 12:00 (decyduje data wpływu)**.
2. Wykonawca zamieszcza ofertę w zamkniętej zewnętrznej i wewnętrznej kopercie z tym, że:
 - 1) zewnętrzna koperta powinna być zaadresowana na Zamawiającego i zawierać oznaczenie: **Realizacja działań dotyczących zabezpieczenia zimowisk nietoperzy** oraz **„nie otwierać przed 02.08.2019 r. godz. 13:00”** a także podać nazwę oraz adres Wykonawcy, tak, aby można ją było odesłać bez otwierania, w przypadku złożenia oferty po terminie,
 - 2) koperta wewnętrzna powinna zawierać ofertę i być zaadresowana na Wykonawcę.
3. Otwarcie ofert nastąpi dnia **02.08.2019 r. o godz. 13:00** w budynku Zamawiającego przy al. J. Piłsudskiego 38 w Rzeszowie, pok. nr 34.
4. W toku badania i oceny złożonych ofert Zamawiający może żądać od Wykonawców udzielenia wyjaśnień dotyczących treści złożonych przez nich ofert.
5. Wykonawca może, przed upływem terminu do składania ofert, zmienić lub wycofać ofertę.
6. Wykonawca może wprowadzić zmiany lub wycofać złożoną przez siebie ofertę pod warunkiem, że Zamawiający otrzyma pisemne powiadomienie o ich wprowadzeniu lub wycofaniu oferty przed terminem składania ofert. Powiadomienie powinno być opisane i dostarczone w zamkniętej kopercie opisanej zgodnie z postanowieniami ust. 1 niniejszej części SIWZ i dodatkowo oznaczonej napisem „ZMIANA” lub „WYCOFANIE”.
7. Zmiana bądź wycofanie oferty następuje w formie, w której oferta została złożona.
8. Zamawiający niezwłocznie zawiadamia Wykonawcę z złożeniu oferty po terminie oraz zwraca ofertę po upływie terminu do wniesienia odwołania.
9. Otwarcie ofert jest jawne.
10. Bezpośrednio przed otwarciem ofert Zamawiający podaje kwotę, jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia.
11. Podczas otwierania ofert Zamawiający podaje nazwy (firmy) oraz adresy Wykonawców, a także informacje dotyczące ceny, terminu wykonania zamówienia, okresu gwarancji i warunków płatności zawartych w ofertach.
12. Niezwłocznie po otwarciu ofert Zamawiający zamieszcza na stronie internetowej informacje dotyczące:
 - 1) kwoty, jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia;
 - 2) firm oraz adresów Wykonawców, którzy złożyli oferty w terminie;
 - 3) ceny, terminu wykonania zamówienia, okresu gwarancji i warunków płatności zawartych w ofertach.

XIV. Kryteria oceny ofert (dotyczą każdej z części zamówienia) :

1. Zamawiający oceni i porówna jedynie te oferty, które:
 - 1) zostaną złożone przez Wykonawców nie wykluczonych przez Zamawiającego z niniejszego postępowania;
 - 2) nie zostaną odrzucone przez Zamawiającego.
2. Oferty zostaną ocenione przez Zamawiającego w oparciu o kryteria:
 - 1) cena,
 - 2) okres gwarancji jakości i rękojmi za wady

1) Cena oferty (C) – waga 60%

Oferent określa cenę realizacji zamówienia poprzez wskazanie ceny brutto obejmującej kwotę podatku VAT i wszelkie inne koszty, których poniesienie okaże się konieczne w celu należytego wykonania przedmiotu zamówienia, w tym zakup materiałów budowlanych. Ocena ofert dokonywana będzie według następującego wzoru:

$$C = \frac{\text{najniższa cena ofertowa brutto}}{\text{Cena brutto oferty badanej}} \times 60 \text{ pkt.}$$

2) Okres gwarancji jakości i rękojmi za wady (G) – waga 40 %

Do oceny ofert przyjmie się okresy gwarancji jakości i rękojmi za wady nie krótsze niż 3 lata i nie dłuższe niż 5 lat od daty odbioru końcowego, oceniana będzie w następujący sposób:

Okres gwarancji jakości i rękojmi	ilość punktów
Okres gwarancji jakości i rękojmi na okres 5 lat	40 pkt
Okres gwarancji jakości i rękojmi na okres 4 lat	20 pkt
Okres gwarancji jakości i rękojmi na okres 3 lat	0 pkt

W przypadku zaoferowania okresu gwarancji jakości i rękojmi dłuższego niż 5 lat wykonawca otrzyma maksymalną ilość punktów tj. 40. W przypadku gdy wykonawca nie uzupełni w formularzu oferty miejsca wskazującego proponowany okres udzielenia gwarancji jakości i rękojmi, Zamawiający przyjmie że Wykonawca zaproponował najkrótszy termin gwarancji jakości i rękojmi tj. 3 lata.

Wartość punktowa (W) przyznana dla każdej oferty to: suma punktów uzyskanych w kryterium cena – (C), okres gwarancji jakości i rękojmi (G) czyli:

$$W = C + G$$

Za najkorzystniejszą zostanie uznana oferta, która uzyska najwyższą ocenę końcową. Maksymalna ilość punktów do uzyskania 100.

Zamówienie zostanie udzielone temu Wykonawcy, którego Oferta uzyska najwyższą liczbę punktów w ostatecznej ocenie punktowej.

- Jeżeli nie można wybrać najkorzystniejszej oferty z uwagi na to, że dwie lub więcej ofert przedstawia taki sam bilans ceny lub kosztu i innych kryteriów oceny ofert, Zamawiający spośród tych ofert wybiera ofertę z najniższą ceną lub najniższym kosztem, a jeżeli zostały złożone oferty o takiej samej cenie lub koszcie, Zamawiający wzywa Wykonawców, którzy złożyli te oferty, do złożenia w terminie określonym przez Zamawiającego ofert dodatkowych.
- Jeżeli złożono ofertę, której wybór prowadziłby do powstania u Zamawiającego obowiązku podatkowego zgodnie z przepisami o podatku od towarów i usług, Zamawiający w celu oceny

takiej oferty dolicza do przedstawionej w niej ceny podatek od towarów i usług, który miałby obowiązek rozliczyć zgodnie z tymi przepisami. Wykonawca, składając ofertę, informuje Zamawiającego, czy wybór oferty będzie prowadzić do powstania u Zamawiającego obowiązku podatkowego, wskazując nazwę (rodzaj) towaru lub usługi, których dostawa lub świadczenie będzie prowadzić do jego powstania, oraz wskazując ich wartość bez kwoty podatku.

5. Prawidłowe ustalenie podatku VAT należy do obowiązku Wykonawcy zgodnie z przepisami ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2018 r. poz. 2174 z późn. zm.). Zamawiający nie uzna za oczywistą omyłkę i nie dokona na tej podstawie zmiany błędnie ustalonej stawki podatku VAT.

XV. Informacje o formalnościach, jakie powinny zostać dopełnione po wyborze oferty w celu zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego.

1. Z wykonawcą, który złoży najkorzystniejszą ofertę zostanie podpisana umowa, której wzór stanowi załącznik nr 15 do niniejszej SIWZ. Termin zawarcia umowy zostanie określony w informacji o wynikach postępowania. Termin ten może ulec zmianie w przypadku złożenia przez któregoś z wykonawców odwołania. O nowym terminie zawarcia umowy wykonawca zostanie poinformowany po zakończeniu postępowania odwoławczego.
2. Zamawiający przewiduje zmiany umowy w zakresie i na warunkach określonych w załączniku nr 15 do SIWZ – Wzór Umowy.
3. Umowa w sprawie niniejszego zamówienia publicznego może zostać zawarta w terminie nie krótszym niż **5 dni** od dnia przesłania zawiadomienia o wyborze najkorzystniejszej oferty, z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w ustawie PZP.
4. **Przed podpisaniem umowy na realizację niniejszego zamówienia Wykonawca zobowiązany jest dostarczyć Zamawiającemu:**
 - 1) do uzgodnienia i zatwierdzenia przez Zamawiającego harmonogram rzeczowo – finansowy wykonania prac,
 - 2) kosztorys ofertowy opracowany metodą szczegółową,
 - 3) polisę lub inny dokument ubezpieczenia potwierdzający, że Wykonawca posiada ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności związanej z przedmiotem zamówienia na sumę gwarancyjną nie mniejszą od wartości brutto złożonej oferty.
 - 4) potwierdzenie wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy;
 - 5) Wykonawcy wspólnie ubiegający się o niniejsze zamówienie, których Oferta zostanie uznana za najkorzystniejszą, są zobowiązani przed podpisaniem umowy dostarczyć dokument, o którym mowa w dziale V ust. 16 SIWZ.
5. **Niedopełnienie obowiązków wymienionych w ust. 4. pkt. 1) - 4) powyżej będzie skutkowało odstąpieniem Zamawiającego od zawarcia umowy z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy oraz zatrzymaniem wadium (o ile dotyczy).**
6. Wykonawcy wspólnie ubiegający się o udzielenie zamówienia ponoszą solidarną odpowiedzialność za wykonanie umowy i wniesienie zabezpieczenia należytego wykonania umowy (o ile dotyczy).
7. Umowa zostanie podpisana w terminie i miejscu wskazanym przez Zamawiającego, o czym Zamawiający powiadomi Wykonawcę, którego oferta została wybrana.
8. Jeżeli Wykonawca, którego oferta została wybrana, uchyla się od zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego, Zamawiający może wybrać ofertę najkorzystniejszą spośród pozostałych ofert, bez przeprowadzania ich ponownej oceny, chyba, że zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 93 ust. 1 ustawy PZP.

XVI. INFORMACJE DOTYCZĄCE UMOWY:

1. Zawarcie umowy nastąpi wg wzoru Zamawiającego stanowiącego **załącznik nr 15** do SIWZ.
2. Postanowienia ustalone we wzorze umowy nie podlegają negocjacom.
3. Przyjęcie postanowień umowy stanowi jeden z istotnych warunków przyjęcia oferty.

4. Zamawiający zastrzega, iż w wypadku wystąpienia istotnej zmiany okoliczności powodującej, że prowadzenie postępowania lub wykonanie zamówienia nie leży w interesie publicznym, czego nie można było wcześniej przewidzieć, unieważni postępowanie o udzielenie zamówienia.
5. Zakazuje się zmian postanowień zawartej umowy lub umowy ramowej w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru wykonawcy, chyba że zachodzi co najmniej jedna z następujących okoliczności:
 - 1) zmiany dotyczą realizacji dodatkowych dostaw, usług lub robót budowlanych od dotychczasowego wykonawcy, nieobjętych zamówieniem podstawowym, o ile stały się niezbędne i zostały spełnione łącznie następujące warunki:
 - a) zmiana wykonawcy nie może zostać dokonana z powodów ekonomicznych lub technicznych, w szczególności dotyczących zamienności lub interoperacyjności sprzętu, usług lub instalacji, zamówionych w ramach zamówienia podstawowego,
 - b) zmiana wykonawcy spowodowałaby istotną niedogodność lub znaczne zwiększenie kosztów dla zamawiającego,
 - c) wartość każdej kolejnej zmiany nie przekracza 50% wartości zamówienia określonej pierwotnie w umowie lub umowie ramowej;
 - 2) zostały spełnione łącznie następujące warunki:
 - a) konieczność zmiany umowy spowodowana jest okolicznościami, których zamawiający, działając z należytą starannością, nie mógł przewidzieć,
 - b) wartość zmiany nie przekracza 50% wartości zamówienia określonej pierwotnie w umowie lub umowie ramowej.
 - 3) wykonawcę, któremu zamawiający udzielił zamówienia, ma zastąpić nowy wykonawca:
 - a) na podstawie postanowień umownych,
 - b) w wyniku połączenia, podziału, przekształcenia, upadłości, restrukturyzacji lub nabycia dotychczasowego wykonawcy lub jego przedsiębiorstwa, o ile nowy wykonawca spełnia warunki udziału w postępowaniu, nie zachodzą wobec niego podstawy wykluczenia oraz nie pociąga to za sobą innych istotnych zmian umowy,
 - c) w wyniku przejęcia przez zamawiającego zobowiązań wykonawcy względem jego podwykonawców;
 - 4) zmiany, niezależnie od ich wartości, nie są istotne w rozumieniu art. 144 ust. 1e ustawy Pzp;
 - 5) łączna wartość zmian jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 i jest mniejsza od 10% wartości zamówienia określonej pierwotnie w umowie w przypadku zamówień na usługi lub dostawy albo, w przypadku zamówień na roboty budowlane - jest mniejsza od 15% wartości zamówienia określonej pierwotnie w umowie.
6. Zamawiający przewiduje możliwość zmian postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru wykonawcy w następującym zakresie:
 - 1) Termin realizacji zamówienia może ulec zmianie w następujących sytuacjach:
 - a) w przypadku wystąpienia okoliczności niezależnych od wykonawcy na jego pisemny uzasadniony wniosek, pod warunkiem, że zmiana ta wynika z okoliczności, których wykonawca nie mógł przewidzieć na etapie składania oferty i nie jest przez niego zawniona,
 - b) w przypadku opóźnienia Zamawiającego w przekazaniu placu budowy,
 - c) w przypadku nieprzekazania Wykonawcy z winy Zamawiającego dokumentów niezbędnych do wykonania przedmiotu umowy, o ile Zamawiający zobowiązany był do przekazania takich dokumentów Wykonawcy,
 - d) opóźnień Zamawiającego w zakresie dokonywania odbiorów lub prób końcowych,
 - e) wykopalisk lub innych przeszkód uniemożliwiających prowadzenie robót, za które nie odpowiada wykonawca,
 - f) zmian spowodowanych warunkami geologicznymi, archeologicznymi lub terenowymi w szczególności: niewypały i niewybuchy, wykopaliska archeologiczne nieprzewidziane w SIWZ,

- g) wystąpienia okoliczności, których obiektywnie nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy,
 - h) zawieszenia robót przez Zamawiającego, z powodów wystąpienia przyczyn technicznych lub organizacyjnych okresowo uniemożliwiających kontynuowanie wykonania przedmiotu umowy. O zawieszeniu robót Zamawiający powiadomi Wykonawcę wskazując przyczynę zawieszenia;
 - i) wyjątkowo niesprzyjających warunków atmosferycznych uniemożliwiających realizację robót – Zamawiający informuje, iż roboty wykonywane będą na zewnątrz. Wykonawca powołując się na niesprzyjające warunki atmosferyczne powinien wykazać, że warunki pogodowe były nietypowe dla danej pory roku (np. wystąpiła powódź, huragan, ekstremalne temperatury lub opady itp.). Jednocześnie Wykonawca powinien tak rozplanować harmonogram prac aby uwzględnić charakterystyczne dla danej pory roku warunki atmosferyczne;
 - j) zmian dokumentacji technicznej, dokonanej na wniosek Zamawiającego;
 - k) przekroczenia określonych przez prawo terminów wydawania przez organy administracji decyzji, zezwoleń itp.,
 - l) wstrzymania robót budowlanych z przyczyn niezależnych od Wykonawcy.
- 2) Wynagrodzenie wykonawcy określone w umowie może ulec zmianom w następujących przypadkach:
- a) zmiana stawki urzędowej podatku VAT o kwotę wynikającą z tej zmiany.
 - b) rezygnacji z części robót lub prac wskazanych w dokumentacji projektowej jeśli taka rezygnacja będzie niezbędna do prawidłowej realizacji przedmiotu umowy lub których wykonanie nie będzie konieczne lub będzie bezcelowe w przypadku zaistnienia okoliczności, których nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy – o wartość niewykonanych robót.
 - c) w przypadku gdy instytucja dofinansująca uzna dostawę i montaż budek dla nietoperzy za wydatek niekwalifikowany Zamawiający zastrzega sobie prawo do rezygnacji z tej części zamówienia. Wynagrodzenie Wykonawcy w takim przypadku ulegnie proporcjonalnemu zmniejszeniu.
- 3) Inne zmiany:
- a) w zakresie podwykonawstwa za uprzednią zgodą Zamawiającego:
 - powierzenie podwykonawcom innej części robót niż wskazana w ofercie wykonawcy,
 - zmiana podwykonawcy na etapie realizacji robót,o ile nie sprzeciwia się to postanowieniom SIWZ,
 - b) w zakresie kolejności i terminów wykonywania robót wskazanych w SIWZ,
 - c) w przypadku aktualizacji rozwiązań z uwagi na postęp techniczny lub zmiany obowiązujących przepisów techniczno-budowlanych.
 - d) W innych przypadkach wskazanych w projekcie umowy (załącznik nr 15)
7. Warunki zmian:
- 1) inicjowanie zmian – na wniosek Wykonawcy lub Zamawiającego,
 - 2) uzasadnienie zmian – prawidłowa realizacja przedmiotu umowy, obniżenie kosztów, zapewnienie optymalnych parametrów technicznych i jakościowych robót,
 - 3) forma zmian – aneks do umowy w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

XVII. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy:

1. Informacje ogólne.

Zabezpieczenie służy pokryciu roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy.

2. Wysokość zabezpieczenia należytego wykonania umowy.

1) Zamawiający ustala zabezpieczenie należytego wykonania umowy zawartej w wyniku postępowania o udzielenie niniejszego zamówienia w wysokości **10%** ceny podanej w ofercie przez Wykonawcę dla każdej z części zamówienia.

2) Wybrany w zamówieniu Wykonawca zobowiązany jest wnieść zabezpieczenie należytego wykonania umowy najpóźniej w dniu podpisania umowy.

Forma zabezpieczenia należytego wykonania umowy.

- 1) Zabezpieczenie należytego wykonania umowy może być wniesione według wyboru Wykonawcy w jednej lub w kilku następujących formach:
 - a) pieniądzu;
 - b) poręczeniach bankowych lub poręczeniach spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej, z tym że zobowiązanie kasy jest zawsze zobowiązaniem pieniężnym;
 - c) gwarancjach bankowych;
 - d) gwarancjach ubezpieczeniowych;
 - e) poręczeniach udzielanych przez podmioty, o których mowa w art. 6b ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 359).
- 2) Zabezpieczenie wnoszone w pieniądzu winno być wniesione w PLN
- 3) Zabezpieczenie wnoszone w pieniądzu Wykonawca wpłaci przelewem na następujący rachunek bankowy Zamawiającego:
Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie
NBP Oddział Okręgowy w Rzeszowie
97 1010 1528 0022 1913 9120 0000
- 4) Jeżeli zabezpieczenie wniesiono w pieniądzu, Zamawiający przechowuje je na oprocentowanym rachunku bankowym. Zamawiający zwraca zabezpieczenie wniesione w pieniądzu z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszt prowadzenia tego rachunku oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek bankowy Wykonawcy.
- 5) Jeżeli zabezpieczenie wniesiono w postaci gwarancji lub poręczenia, gwarancja powinna być sporządzona zgodnie z obowiązującym prawem i winna zawierać następujące elementy:
 - a) nazwę dającego zlecenie (Wykonawcy), beneficjenta gwarancji lub poręczenia (Zamawiającego), gwaranta lub poręczyciela (banku lub instytucji ubezpieczeniowej udzielających gwarancji lub poręczenia) oraz wskazanie ich siedzib;
 - b) dokładne przytoczenie nazwy i przedmiotu niniejszego postępowania, numer zamówienia nadany przez Zamawiającego oraz datę ogłoszenia przetargu;
 - c) precyzyjne określenie wierzytelności, która ma być zabezpieczona gwarancją lub poręczeniem;
 - d) kwotę gwarancji lub poręczenia;
 - e) zobowiązania gwaranta lub poręczyciela do: nieodwołalnego i bezwarunkowego zapłacenia kwoty gwarancji lub poręczenia na pierwsze pisemne żądanie Zamawiającego,
 - f) zapewnienia wykonalności na terenie Rzeczypospolitej Polskiej,
 - g) określenia miejsca rozstrzygania sporów w sądzie właściwym dla siedziby Zamawiającego.
- 6) Jeżeli Wykonawca, którego Oferta została wybrana nie wniesie zabezpieczenia należytego wykonania umowy, Zamawiający wybiera najkorzystniejszą Ofertę spośród pozostałych Ofert stosownie do treści art. 94 ust. 3 ustawy PZP.
- 7) Do zmiany formy zabezpieczenia umowy w trakcie realizacji umowy stosuje się art. 149 ustawy pzp.
- 8) Zabezpieczenie może być wnoszone według wyboru Wykonawcy w formach wymienionych w art. 148 ust 1 ustawy PZP.

4. Zwrot zabezpieczenia należytego wykonania umowy.

- 1) Zamawiający zwróci 70% zabezpieczenia w terminie **30 dni** od dnia wykonania zamówienia i uznania przez Zamawiającego za należyte wykonane (zgodnie z treścią załącznika nr 17 do SIWZ – Projektu Umowy), tj. od daty wystawienia (bez uwag) protokołu odbioru końcowego dla całości Robót.
- 2) Zamawiający pozostawi na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady kwotę wynoszącą 30% wysokości zabezpieczenia.
- 3) Kwota, o której mowa w poprzednim punkcie niniejszej SIWZ jest zwracana nie później niż w 15 dniu po upływie okresu rękojmi za wady.

XVIII. Środki ochrony prawnej:

1. Wobec czynności Zamawiającego dotyczącej:
 - 1) określenia warunków udziału w postępowaniu,
 - 2) wykluczenia odwołującego z postępowania o udzielenie zamówienia,
 - 3) odrzucenia oferty odwołującego,
 - 4) opisu przedmiotu zamówienia,
 - 5) wyboru najkorzystniejszej ofertyprzysługuje odwołanie.

Odwołanie powinno wskazywać czynność Zamawiającego, której zarzuca się niezgodność z przepisami ustawy, zawierać zwięzłe przedstawienie zarzutów, określać żądanie oraz wskazywać okoliczności faktyczne i prawne uzasadniające wniesienie odwołania.
2. Odwołanie wnosi się do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej w formie pisemnej lub w postaci elektronicznej, podpisane bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu lub równoważnego środka, spełniającego wymagania dla tego rodzaju podpisu. Odwołujący przesyła kopię odwołania Zamawiającemu przed upływem terminu do wniesienia odwołania w taki sposób, aby mógł on zapoznać się z jego treścią przed upływem tego terminu. Domniemywa się, iż Zamawiający mógł zapoznać się z treścią odwołania przed upływem terminu do jego wniesienia, jeżeli przesłanie jego kopii nastąpiło przed upływem terminu do jego wniesienia przy użyciu środków komunikacji elektronicznej.
3. Wykonawca może w terminie przewidzianym do wniesienia odwołania poinformować Zamawiającego o niezgodnej z przepisami ustawy czynności podjętej przez niego, na które nie przysługuje odwołanie na podstawie art. 180 ust. 2 Ustawy.
4. W przypadku uznania zasadności przekazanej informacji Zamawiający powtarza czynność informując o tym wykonawców w sposób przewidziany w ustawie dla tej czynności. Na czynności, o których mowa w niniejszym pkt, nie przysługuje odwołanie, z zastrzeżeniem art. 180 ust. 2 Ustawy.
5. Odwołanie wnosi się w terminie 5 dni od dnia przesłania faksem lub pocztą elektroniczną informacji o czynności Zamawiającego stanowiącej podstawę jego wniesienia. Odwołanie wobec treści ogłoszenia o zamówieniu lub wobec postanowień SIWZ, wnosi się w terminie 5 dni od dnia zamieszczenia ogłoszenia w Biuletynie Zamówień Publicznych lub SIWZ na stronie internetowej. Odwołanie wobec czynności innych niż określone powyżej wnosi się w terminie 5 dni od dnia, w którym powzięto lub przy zachowaniu należytej staranności można było powziąć wiadomość o okolicznościach stanowiących podstawę jego wniesienia.
6. Jeżeli Zamawiający nie przesłał wykonawcy zawiadomienia o wyborze oferty najkorzystniejszej odwołanie wnosi się nie później niż w terminie:
 - a) 15 dni od dnia zamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o udzieleniu zamówienia,
 - b) 1 miesiąca od dnia zawarcia umowy, jeżeli Zamawiający nie zamieścił w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o udzieleniu zamówienia.
7. W przypadku wniesienia odwołania po upływie terminu składania ofert bieg terminu związania ofertą ulega zawieszeniu do czasu ogłoszenia przez Izbę orzeczenia.

XIX. Oferty wariantowe i zamówienia o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt 6 i 7:

1. Zamawiający nie dopuszcza możliwości składania ofert wariantowych.
2. Zamawiający nie przewiduje udzielenia zamówień w rozumieniu art. 67 ust. 1 pkt 6 i 7

XX. Informacje o zamiarze zawarcia umowy ramowej oraz aukcji elektronicznej:

Zamawiający nie przewiduje zawarcia umowy ramowej oraz dokonania wyboru najkorzystniejszej oferty z zastosowaniem aukcji elektronicznej.

XXI. Obowiązki w zakresie przetwarzania danych osobowych zgodnie z RODO:

1. Wykonawca ubiegając się o udzielenie niniejszego zamówienia publicznego jest zobowiązany do wypełnienia wszystkich obowiązków formalno-prawnych związanych z udziałem w postępowaniu. Do obowiązków należą m. in. obowiązki wynikające z RODO, w szczególności obowiązek informacyjny przewidziany w art. 13 RODO względem osób fizycznych, których dane osobowe dotyczą i od których dane te Wykonawca bezpośrednio pozyskał. Jednakże obowiązek informacyjny wynikający z art. 13 RODO nie będzie miał zastosowania, gdy i w zakresie, w jakim osoba fizyczna, której dane dotyczą, dysonuje już tymi informacjami (art. 13 ust. 4 RODO).
2. Ponadto, Wykonawca zobowiązany jest wypełnić obowiązek informacyjny wynikający z art. 14 RODO względem osób fizycznych, których dane przekazuje Zamawiającemu i których dane bezpośrednio pozyskał, chyba że ma zastosowanie co najmniej jedno z włączeń, o których mowa w art. 14 ust. 5 RODO.
3. W celu zapewnienia, że Wykonawca wypełnił ww. obowiązki informacyjne oraz ochrony prawnie uzasadnionych interesów osoby fizycznej, której dane zostały przekazane w związku z udziałem Wykonawcy w postępowaniu, Zamawiający wymaga złożenia przez Wykonawcę oświadczenia o wypełnieniu obowiązków informacyjnych, przewidzianych w art. 13 i 14 RODO, zawartego w Formularzu Ofertowym, stanowiącym załącznik nr 13 do niniejszej SIWZ.

XXII. Postanowienia końcowe:

1. Zasady udostępniania dokumentów:
 - 1) uczestnicy postępowania mają prawo wglądu do treści protokołu oraz ofert w trakcie postępowania, z wyjątkiem informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, jeżeli Wykonawca, nie później niż w terminie składania ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, zastrzegł, że nie mogą być one udostępniane oraz wykazał, iż zastrzeżone informacje stanowią tajemnicę przedsiębiorstwa, Wykonawca nie może zastrzec informacji, o których mowa w art. 86 ust. 4 ustawy PZP,
 - 2) Zamawiający udostępnia wskazane dokumenty po złożeniu pisemnego wniosku,
 - 3) Zamawiający wyznacza termin, miejsce oraz zakres udostępnianych dokumentów,
 - 4) Zamawiający wyznacza członka komisji, w którego obecności udostępnione zostaną dokumenty.
2. Do czynności podejmowanych przez Zamawiającego i Wykonawców w postępowaniu o udzielenie zamówienia stosuje się przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2018 r. poz. 1025 z późn. zm.), jeżeli przepisy ustawy PZP nie stanowią inaczej.
3. Wykonawca zapoznał się z Polityką środowiskową dostępną na stronie internetowej RDOŚ w Rzeszowie pod adresem:
http://rzeszow.rdos.gov.pl/files/artykuly/53501/polityka_srodowiskowa_RDOS_w_Rzeszowie_2017_icon.pdf i zobowiązuje się postępować zgodnie z wymaganiami prawnymi w zakresie ochrony środowiska.

XXIII. Załączniki:

1. Załącznik nr 1 – Szczegółowy opis przedmiotu zamówienia
2. Załącznik nr 2 – Dokumentacja projektowa schron nr 20
3. Załącznik nr 3 – Dokumentacja projektowa schron nr 21
4. Załącznik nr 4 – Dokumentacja projektowa schron nr 22
5. Załącznik nr 5 – Dokumentacja projektowa schron nr 23
6. Załącznik nr 6 – Dokumentacja projektowa schron nr 24
7. Załącznik nr 7 – Dokumentacja projektowa schron nr 25
8. Załącznik nr 8 – Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 23 lutego 2018 r. publikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego, poz. 830

9. Załącznik nr 9 - Opinie Podkarpackiego i Lubelskiego Konserwatora Zabytków
10. Załącznik nr 10 – Formularz ofertowy
11. Załącznik nr 11 - Oświadczenie Wykonawcy dotyczące przesłanek wykluczenia z postępowania
12. Załącznik nr 12 - Oświadczenie wykonawcy dotyczące spełnienia warunków udziału w postępowaniu
13. Załącznik nr 13 - Oświadczenie o przynależności lub braku przynależności do grupy kapitałowej
14. Załącznik nr 14 – Wykaz przeprowadzonych robót
15. Załącznik nr 15 – Wzór umowy
16. Załącznik nr 16 – Informacja dotycząca przetwarzania danych osobowych
17. Załącznik nr 17 – Zobowiązanie podmiotu trzeciego
18. Załącznik nr 18 – Zasady promocji i stosowania znaków graficznych.